

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA VÝTVARNÉ KULTURY**

ZRCADLENÍ - CYKLUS ABSTRAKTNÍCH FOTOGRAFIÍ
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Michaela Zůzová

Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Jan Mašek, Ph.D.

Plzeň, 2016

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 15. dubna 2016

.....
vlastnoruční podpis

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu práce PhDr. Janu Maškovi, Ph. D. za odborné rady a cenné připomínky při konzultacích. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Lence Rohlové za vstřícné jednání při řešení mých dotazů spojených s uměním a své rodině a blízkým za podporu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce poskytli.

V Plzni 15. dubna 2016

.....
vlastnoruční podpis

ANOTACE

Výstupem této bakalářské práce je cyklus dvanácti abstraktních fotografií o rozměrech 60 x 40 cm, inspirovaných městskou architekturou a krajinou, konkrétně Berlínem. Základním prvkem fotografií je zrcadlení v symetrických kompozicích. Cyklus je rozdělen na dvě poloviny a to na barevnou a černobílou. Teoretická část práce popisuje pojem fotografie, věnuje se abstraktnímu umění a abstraktní fotografii a jako příklad udává několik českých a zahraničních autorů, včetně těch, jimiž jsem se nechala inspirovat. Poslední část práce obsahuje popis vlastní tvorby; nápad, použité fotografické techniky, postupy a závěrečnou počítačovou stylizaci.

KLÍČOVÁ SLOVA

fotografie, abstrakce, zrcadlení, grafické editory, Berlín

ANNOTATION

Outcome of this final thesis is a series of twelve abstract photographs in 60 x 40 cm format that are inspired by landscape and city architecture particularly Berlin's. Main element is mirroring in symmetrical compositions. The cycle is divided into two parts, first being colorful and the second is monochromatic. Theoretical part of this thesis describes the term photography and it revolves around abstract art and photography and as an example mentions few of czech and foreign authors, mainly those that I have been inspired by. Last part includes description of my own work, ideas, photography techniques used, development progress and final computer stylization.

KEYWORDS

photo, abstraction, mirroring, graphics editors, Berlin

OBSAH

1	ÚVOD	2
2	FOTOGRAFIE	4
	2.1 CO JE TO FOTOGRAFIE?	4
	2.2 VYNÁLEZ FOTOGRAFIE	4
3	ABSTRAKCE	6
	3.1 ABSTRAKTNÍ UMĚNÍ OBECNĚ	6
	3.1.1 Piet Mondrian	7
	3.1.2 František Kupka	8
	3.2 ABSTRAKTNÍ FOTOGRAFIE	9
	3.2.1 Alvin Langdon Coburn – Zahraniční představitel	10
	3.2.2 František Drtikol – Česká avantgarda	11
	3.2.3 Jaroslav Rössler – Česká avantgarda	12
	3.2.4 Jaromír Funke – Česká avantgarda	12
4	INSPIRACE	14
	4.1 WOODKID	14
	4.2 OSTATNÍ INSPIRATIVNÍ AUTOŘI	16
5	VLASTNÍ PRAKTICKÁ ČÁST	18
	5.1 NÁPAD, MOTIV A TECHNIKA	18
	5.1.1 Motiv – Městská architektura a krajina – Berlín	18
	5.1.2 Zrcadlení	21
	5.2 POSTUPY A PŘÍSLUŠENSTVÍ	22
	5.2.1 První fáze – vytvoření fotografie	22
	5.2.2 Druhá fáze – stylizace	22
	5.2.3 Konečná fáze – kompletace cyklu	23
6	REFLEXE	24
	6.1 ZPĚTNÁ VAZBA	24
	6.2 SEBEREFLEXE	26
7	ZÁVĚR	27
	RESUMÉ	28
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	29
	PŘÍLOHY	I

1 ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila fotografii, která mi je paradoxně ze všech uměleckých technik nejbližší. V tomto umění jsem neoplývala mnoha zkušenostmi. Vždy jsem dávala ve své tvorbě přednost pouze kresbě nebo malbě, což jsem ve druhém ročníku na vysoké škole začala považovat za obrovský nedostatek. Proto jsem pojala svou bakalářskou práci jako výzvu, díky které mohu zjistit, jak náročná tato tvorba je, a ve výsledku k ní získat i zpětnou vazbu a užitečné zkušenosti.

Tato práce s názvem „Zrcadlení - Cyklus abstraktních fotografií“ má nejen přiblížit abstrakci jako takovou, ale zároveň je ukázkou umělecké cesty naprostého fotografického amatéra, který se snaží o zdokonalení svých výtvarných dovedností.

Fotografie vznikaly pouze v Berlíně, proto jsem se rozhodla připomenout i některé krásy tohoto města. Proč právě Berlín? Především jsem se snažila o odpoutání vlastní tvorby od jednoho a toho samého místa. Cítila jsem pocit nutnosti rozvíjet se dál a poznávat nová prostředí. Z hodin předmětu „Dějiny umění“ jsem si odnesla spoustu zajímavých poznatků o tomto krásném městě, a jelikož má rodina z Německa pochází, bylo už snad i načase vidět toto místo na vlastní oči.

Jelikož byl ale Berlín fotograficky zachycen nespočetněkrát, věděla jsem, že své fotografie budu chtít ozvláštnit. Proto jsem se rozhodla fotografie zrcadlit, aby z nich vznikala abstraktní díla. Abstrakce se přece jen objevuje ve fotografii méně než klasický portrét, fotografie figury, či zátiší. Také zobrazuje reálné věci, ale zahaluje je do tajemných vláken, které si pak divák musí pokusit odhalit sám. Všechny tyto věci byly ale závislé na mé fantazii, což mne lákalo upřímně asi nejvíce. Získala jsem tím obrovský prostor k tomu, abych divákovi ukázala mé vlastní představy. Vytvářet svět ve světě, který je tak dobře znám bylo obrovské dobrodružství.

Záměrem této práce bylo poukázat na architektonickou rozmanitost a krajinu Berlína. Cílem bylo pojmout známá místa tohoto města tak, aby nabídla divákovi nový úhel pohledu. Snažila jsem se vyzdvihnout určitou charakterovou vlastnost objektu a pomocí zrcadlení a množení ji dát do jiné souvislosti. Vytvořila jsem tak cyklus dvanácti fotografií o rozměrech 60 x 40 cm.

V teoretické části popisují počátky abstrakce, abstraktní fotografii ale i inspirativní autory z historie i současnosti. Práce je rozdělena do několika kapitol, z čehož některé

z nich jsou doplněny i vizuální přílohou. Zbytek práce věnuji popisu mé vlastní tvorby a povedlo se mi i zaznamenat několik názorů diváků na hotová díla.

2 FOTOGRAFIE

2.1 CO JE TO FOTOGRAFIE?

Nejdůležitějším článkem fotografie je světlo – vytváří světelnou kresbu, která se zaznamenává na médium, jako je například fotografický film, CD, DVD, papír nebo paměťová karta. Na citlivé vrstvy vůči světlu se zaznamenává obraz světelného odrazu skutečnosti. Jde o zachycení momentů, které se dějí před objektivem fotoaparátu ať už cíleně, nebo naprosto spontánně. V některých případech jde pouze o strohý výřez reality, ale v některých případech jde i o subjektivní pohled autora na danou situaci, moment apod.

Fotografie je nedílnou součástí našeho života už od jejího vzniku. Nejenom my, amatéři, bychom bez ní strádali, jelikož bychom neměli zachycenou spoustu vzpomínek, například s rodinou. Reklamní svět by se bez ní absolutně neobešel. Učebnice by bez fotografií byly pouhé stohy textů, ve kterých by se hůře orientovalo a pod spoustou popisovaných předmětů bychom ani nevěděli, co si představit. Novinářům vynález fotografie pomohl tak moc, že jenom díky ní a pár titulům na své články lákají čtenáře. Klíčovým předmětem je fotografie i v policejním světě. Pomáhá při vyšetřování i při identifikaci osob. S těmito příklady bych mohla pokračovat do nekonečna. Svědčí to o tom, že pro nás je v nynější době fotografie všední věcí a tudíž velice nepostradatelnou, jelikož je používána jako významný sdělovací prostředek.

Pokud stojí někdo o to, vytvořit kvalitní snímek, musí řešit jeho obsah a formu. S vyvážením těchto dvou prvků to může být různé. Vždy může jeden z nich převažovat. Například u abstraktní fotografie převažuje více forma, obsah není nikdy na první pohled zřejmý. Obsahem se rozumí předmět autorova sdělení – dojem, pocit, který chtěl v divákovi navodit. Forma řeší především technické provedení (barevnost, jas, hloubku ostrosti atd.), kompozici, úhel záběru, uspořádání prvků v obraze, nebo osvětlení.

A také je potřeba podotknout hlavní dělení fotografie. Fotografie technická spíše zobrazuje objektivně nějakou reálnou věc. Fotografie emotivní zase zachycuje věci velice subjektivně, aby působily na naše city.

2.2 VYNÁLEZ FOTOGRAFIE

Vynález fotografie byl výsledkem dlouholetého bádání a cílevědomého hledání. Šlo o snahu získat nový prostředek k zachycení, co nejvíce realistického obrazu nebo jeho

demokratizaci. To všechno by ale nešlo bez pokroku vědy a techniky, který byl v té době obrovský. Existovalo mnoho výzkumů, při kterých vznikaly různé druhy fotografií – například daguerrotypie a kalotypie. Za těchto bádání vznikaly v té době již abstraktní fotografie, ale byly považovány pouze za omyl, který vznikl nedokonalostí tehdejšího fotografického přístroje, proto jim v té době nebyly přikládány žádné umělecké hodnoty a v mnoha případech se dočkaly spíše svého zničení, nežli uznání (Tausk, 1987).

Šlo o obrovskou touhu zvětšit co nejrealističtější obraz, tudíž tehdejší vynálezce nenapadlo hledat ve fotografiích jiné umělecké prvky. Nyní, v době naprosto moderní, která se dočkala mnohem větších pokroků, fotíme realistické obrazy každý den a to pomocí fotoaparátů ve svých mobilních telefonech. Tento proces, který se zdokonaloval téměř dvě staletí, se ocitl na tak výborné úrovni, že fotografie nabyla naprosté všednosti. Proto je potřeba neustále přicházet na to, jak ji ozvláštnit...

3 ABSTRAKCE

3.1 ABSTRAKTNÍ UMĚNÍ OBECNĚ

Co se týče abstraktního umění, je těžké najít standardní práci o jeho počátcích, šíření a zrodu, protože je velice různorodé. Další překážkou jsou souvislosti, které bývají složité. Pokud bychom chtěli najít základní zdroj informací, je jím rozhodně práce Michela Seuphora „L'art abstrait, ses origines, ses premiers maîtres“. Má ale spíše slovníkový charakter (Golding, 2003).

Dvě historicky důležité výstavy spjaté s abstraktním uměním odhalovaly odlišné přístupy a kritické postoje k abstrakci jako takové. První výstavu uspořádal v New Yorku v roce 1936 Alfred Barr s názvem „Kubismus a abstraktní umění“. Druhá výstava nesla název „Duchovnost v umění: Abstraktní malířství 1890 až 1985“ a uspořádal ji Maurice Tuchman v Oblastním muzeu umění v Los Angeles v roce 1986. Zatímco první výstava zdůrazňovala především formalistické implikace abstrakce a její předchůdce, výstava M. Tuchmana se soustředila, díky doprovodnému katalogu s množstvím statí od významných historiků umění, i na filosofické a symbolistické pozadí abstrakce a na její souvislosti s teosofií, okultismem a různými jinými esoterickými myšlenkovými systémy, které formovaly řadu prvních abstraktních projevů. To zapříčinilo do výstavy zahrnout i méně významné a v podstatě zapomenuté postavy, jejichž tvorba byla pochybné estetické hodnoty a působivosti (Golding, 2003).

Abstrakce vznikla z potřeby celkově tvorbu uvolnit od zažitých pravidel a zvyklostí. Umělci bojovali o svou výtvarnou a duševní svobodu. Svými experimenty zkoumali, jak daleko za tehdejší hranice tvorby je možné zajít. Nešlo o zachycení reality, a pokud ano, tak se velice zjednodušovala. Abstrakce se vyhýbala zobrazení konkrétních předmětů. Šlo tedy o čisté umění, které bylo nefigurativní, neobjektové a nekonkrétní.

Mezi představitele evropského abstraktního malířství patřili například: Piet Mondrian, Kazimir Malevič a Vasilij Vasiljevič Kandinskij. V Americe se nacházeli jejich pokračovatelé: Jackson Pollock, Barnett Newman, Mark Rothko a Clyfford Still. Šlo jim o odstranění překážek tradičního zobrazení. Byli přesvědčení, že umění by mělo být stejně svobodné jako hudba a rozhodně by se nemělo soustředit jenom na zobrazování reálného světa kolem nás (Hodge, 2014). Jednoho z nich bych ráda představila, jako zdroj inspirace ke své vlastní tvorbě...

3.1.1 PIET MONDRIAN

Tento významný umělec se narodil v roce 1872 v Nizozemsku. Byl synem ředitele protestantské základní školy. V kontextu tehdejšího holandského krajinářství jeho tvorba z počátku nebyla nijak pozoruhodná. V letech 1890 až 1907 tvořil nejvíce, avšak ve své práci se našel až poté. Jeho tvorba začala být výraznější, rozhodl se ji oprostít od detailů, což v divákovi vytvářelo jakýsi pocit očekávání (Golding, 2003).

A právě v tomto období vznikl obraz nesoucí název „Večer na Geinu s osamělým stromem“. Vnukl mi prvotní myšlenku toho, že bych sama mohla vytvořit dílo, kde využiji zrcadlení. V té době jsem si ještě nebyla jistá, jak praktickou část práce budu tvořit, ale zalíbil se mi pocit, který ve mně obraz zanechal. Stala jsem se nevědomou obětí autorovy sugesce.

Obrázek č. 1
Piet Mondrian – Večer na Geinu s osamělým stromem

Vzhledem k Mondrianově tvorbě je také potřeba zmínit, že na rozdíl od svých holandských kolegů nepřemýšlel o jednotlivých motivech, ale přímo o sériích, ve kterých bude tvořit. Tento fakt ovlivnil i mé plány týkající se vytváření zrcadlících se obrazů. Uvědomila jsem si, že pokud budu autorkou několika takovýchto obrazů/fotografií, je nutné, aby je spojoval alespoň jeden prvek – kvůli celkovému dojmu.

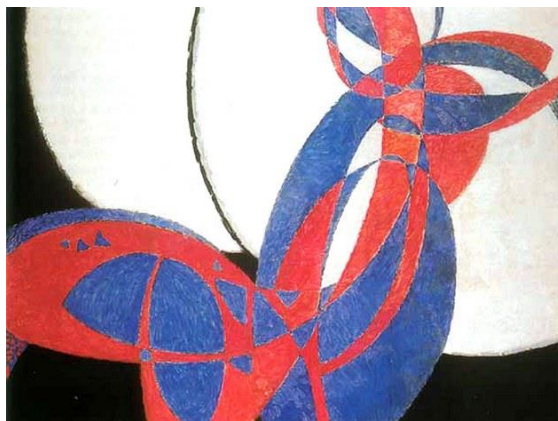
A jako každý umělec během svého života prochází výtvarnou transformací, tak i Mondrian se své přeměně nevyhnul. Okusil více výtvarných směrů, jako byl například kubismus nebo neoimpresionismus. Všechny své poznatky, které o umění získával,

zapisoval a později i vydával v časopise De Stijl. V jaké fázi poznávání sebe sama se jako umělec nacházel, je možné vidět na odlišných barvách, které používal. O jeho kubistickém období lze například hovořit jako o méně barevném a více tajemném. Kontakt s kubismem ho také obohatil o příklon k Cézannově tvorbě, která ho naučila, aby každá jednotlivá plocha obrazu měla stejnou váhu (Golding, 2003).

Mimo jiné Piet Mondrian často cestoval, i když to neměl zrovna moc v oblibě. Život ho donutil se po čase vždy přestěhovat. Žil v Paříži, Londýně, ale dokonce i v New Yorku, kde nakonec i zemřel (Golding, 2003).

3.1.2 FRANTIŠEK KUPKA

A pokud jde o zakladatele abstraktního umění, je také nutné zmínit se o Františku Kupkovi. Narodil se v roce 1871 v Čechách jako nejstarší z pěti dětí. Jeho talent byl několika lidem natolik zřejmý, že ho nakonec přiměli, aby výtvarné umění dokonce studoval. Během svých výtvarných studií byl přijat do Vídně a poté se vypravil do Paříže jako stipendista. Zde měl i svou první výstavu. Hlavnímu městu Francie podléhal celý život (Srp, 2012).

Obrázek č. 2

František Kupka – Amfora (Dvoubarevná fuga) 1912

Během svého výtvarného působení vytvářel ilustrace, průmyslové plakáty, satirické skici a učil theosofii, ve které přiděloval velkou váhu intuici. V době, kdy se objevovaly nové moderní směry, začal i on sám vytvářet abstraktní obrazy. Stal se tak průkopníkem orfismu. Šlo o směr, který spojoval výtvarné umění s hudbou a poezií. Maloval tak mimo jiné i zvuky a světla. Zachycoval pocity, které v něm celé toto umělecké souznění

zanechává. Jeho orfismus vnímám jako směr, který mi je výtvarně, pocitově nejbliže. Kupka měl tímto způsobem blízko tedy i k již zmíněnému Mondrianovi (Srp, 2012).

Kupka byl natolik statečný, že do první světové války narukoval dobrovolně. Po válce působil jako akademický profesor umění v Paříži, kde s uměním seznamoval české studenty. Nyní Kupkovy obrazy patří mezi ty nejdražší a nejvyhledávanější díla. Některé z nich můžeme vidět ve Veletržním paláci v Praze i v jeho milované Paříži v Centre Pompidou (Srp, 2012).

3.2 ABSTRAKTNÍ FOTOGRAFIE

Každá fotografie vychází z reality. V dnešní době se abstraktní fotografie ubírá dvěma cestami. Obě vychází právě z reálného základu, ale ten je buď rovnou vyfotografován tak, aby působil abstraktně, anebo se fotografii dodá její abstraktní působení pomocí počítačových programů – je tedy jen na autorovi, jak skutečnost chce a dokáže přetvořit. Pokud se rozhodne vydat cestou, kde počítačové programy využije minimálně, záleží pak tvorba hodně na technických vlastnostech fotoaparátů a fotografiích samých. Autor si může hrát s vlastnostmi světla během dlouhé expozice. Je také možné fotografii přiblížit pomocí zoomu a tak hledat abstraktní prvky. Nebo je možné jednoduše přepnout na režim makro a fotografovat věci velice z blízka.

Servíruje pak divákům velice subjektivní pohled, který je zároveň spjatý s pátráním po hlubším obsahu. To je schopné některé diváky i absolutně odradit. Existují totiž lidé, které nebaví pít se po skrytých pravdách. Mají radši, když je dílo konkrétnější a lehčí k poznání a identifikaci zobrazených prvků. Vnímání abstrakce může být negativní, ale i pozitivní. Důležité je, aby umělec v divákovi vyvolal nějaké pocity, a aby zapůsobil na divákovu mysl a jakkoli se do ní zaryl.

Abstraktní fotografie vznikla díky uměleckému směru, který se nazýval vorticismus. Pocházel z Anglie a vznikl v roce 1913. Pojmenování vycházelo z anglického slova „vortex“ = vír, smršť. Nápad, že se takhle bude tento směr jmenovat, měl spoluzakladatel a básník E. Pound. Hlavním zakladatelem byl ovšem britský malíř P. W. Lewis. Vznikl tak první britský směr, který se věnoval výhradně abstrakci. Vorticisté měli dokonce i svůj

časopis „Blast“. Vydali ale pouze dvě čísla, jelikož skupina zanikla. Důvodem zániku byla první světová válka (Dempsey, 2005).

3.2.1 ALVIN LANGDON COBURN – ZAHRANIČNÍ PŘEDSTAVITEL

Tento umělec se narodil v Bostonu a již od svého útlého věku se zajímal o fotografii. K profesi fotografa ho dovedl jeho blízký příbuzný, který už měl s fotografií předchozí zkušenosti. K takovému zaměstnání patří i nutnost cestovat, a tak Coburn navštívil nespočet míst Spojených států. Nejčastěji se vracel do New Yorku. Poté podlehl Británii a po několika letech žití v této zemi získal i její občanství. Nejvíce se proslavil díky svým vortografiím, ale hodně důležité v jeho životě bylo i jeho pověření portrétovat britské umělce a spisovatele. Mimo jiné byl zakládajícím členem skupiny Fotosecese Alfred Stielglitze, která tvrdila, že základem fotografie je umění (Coburn, Steinhort, Newhall, & Bannon, 1998).

Obrázek č. 3

Alvin Langdon Coburn - Vorticismus

Obrázek č. 4

Alvin Langdon Coburn - Vorticismus

Co se týkalo vortografií – příznačná pro ně byla snaha zachytit tempo a dynamiku současného světa. Autory, jako byl například Coburn, fascinovaly geometrické tvary a formy průmyslu, technologie a architektury. On sám vytvořil techniku, která byla založena na kaleidoskopických zrcadlech umístěných na objektivu. Ty zařídily téměř futuristické přetvoření světa na geometrické tvary. Miloval zachycování městské krajiny z ptačího pohledu (Coburn, Steinhort, Newhall, & Bannon, 1998). To je věc, kterou máme společnou. Městská krajina uchvátila i mne.

3.2.2 FRANTIŠEK DRTIKOL – ČESKÁ AVANTGARDA

Jako první nabyl světového významu český fotograf František Drtikol. Získal mnoho cen v mezinárodních fotosalónech. Po vyučení v několika ateliérech odcestoval do Mnichova, kde studoval na Učebním a výzkumném ústavu pro fotografii. Poté se pohyboval v ateliérech v Německu a ve Švýcarsku. Uskutečnil několik vlastních výstav v Evropě ale i v USA. Pracoval jako asistent v různých ateliérech, ale i jako externí pedagog na Státní grafické škole v Praze. Během svého života svůj vlastní ateliér prodal a už se k fotografování nikdy nevrátil. Věnoval se poté malbě, józe a buddhismu (Birgus, 2000).

Drtikolova počáteční tvorba byla silně ovlivněna secesním piktorialismem a symbolismem. Postupem času se ale dostával k modernějšímu způsobu tvorby, kdy své oblíbené akty doplňoval o geometrické prvky a stíny. Tvořil s nimi moderní kompozice a díky tomu se dostával se svou tvorbou do paralely s avantgardními díly Jaroslava Rosslera či Jaromíra Funkeho (Birgus, 2000).

František Drtikol ze všech umělců, kteří stáli na počátku abstraktní fotografie, mne ovlivnil nejméně. Fotografoval totiž nejčastěji portréty a akty. Jde o dvě témata, kterým se já naprosto vyhýbám.

Obrázek č. 5
František Drtikol – Bez názvu, 1928

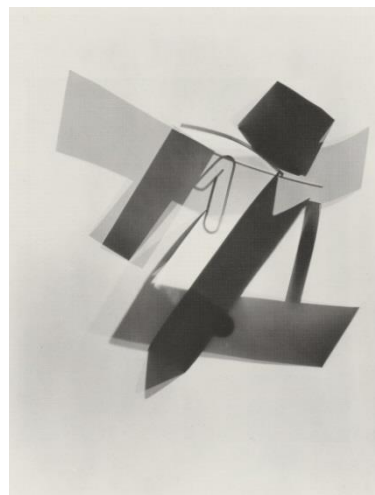
3.2.3 JAROSLAV RÖSSLER – ČESKÁ AVANTGARDA

Avantgardní fotografie u nás začínala pomocí dvou technik – fotomontáží (koláží) a fotogramem. První fotogram vytvořil Jaroslav Rössler až roku 1925. Podstoupil profesionální školení v Drtikolově ateliéru, ze kterého vyšel jako vážený umělec. Byl zvyklý manuálně zasahovat do svých bromolejotisků a kombinovaných technik, fotografoval také i předlohy, které si sám zhotovil. Jeho ateliérová tvorba fotografií spadá ale do konstruktivismu. Z lepenky a jiných materiálů si zhotovoval dvojrozměrné a trojrozměrné předlohy, které pak různě kombinoval. Dokonce se mu tyto varianty dařily znásobovat pomocí dvojexpozice (Birgus, a další, 1999).

Velkou část své tvorby poté soustředil námětu části rozhlasového přijímače. Pro rádia měl velkou slabost – fascinovala ho celý život. V přírodě viděl také spíše geometrické tvary, například fotil překřížené telefonní dráty apod. Po těchto fotografických zkušenostech se vydal i se svou ženou do Paříže, kde pracoval ve známých ateliérech a fotil i pro známé časopisy. Z Paříže byl ale později vypovězen, (fotografoval chodce poblíž demonstrace a byl zde zatčen), a to ho poznamenalo na celý zbytek života. Po návratu do Prahy ale neotálel a až do svého důchodu působil ve svých ateliérech, které vybudoval na Žižkově (Birgus, a další, 1999).

Obrázek č. 6
Jaroslav Rössler – Fotografie I, 1925

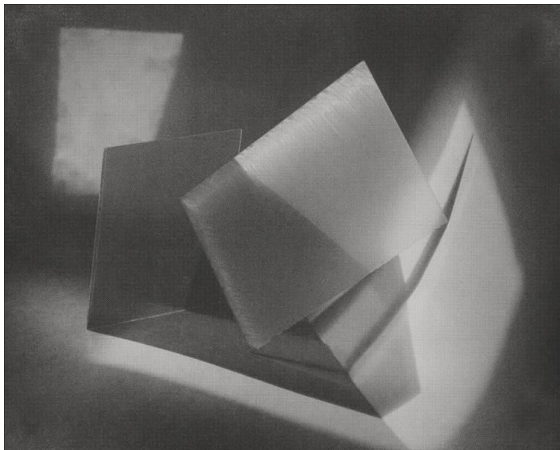

Obrázek č. 7
Jaroslav Rössler – Fotogram, 1929

3.2.4 JAROMÍR FUNKE – ČESKÁ AVANTGARDA

Jaromír Funke byl na rozdíl od Jaroslava Rösslera amatérem, kritikem a teoretikem. Studoval medicínu a později i práva. Ovlivnil ho Drahomír J. Růžička, tudíž ho celý život doprovázel purismus. Svou tvorbou se snažil věnovat tehdejšímu uměleckým trendům, četl jak české, tak i francouzské publikace, které se objevovaly i v jeho fotografovaných zátiších. Ovlivněn byl i kubismem, díky kterému se snažil fotografovat geometrické tvary, které ho tak uchvátily. Postupně se tak probíjával k abstrakci – odstraňoval předmětnost. Rössler oproti němu z abstrakce rovnou vycházel, nemusel se k ní postupně probíjávat. Funkeho bavila hra se stíny, které následně fotografoval. Rád také narušoval prostorovou orientaci diagonálními kompozicemi a šikmými úhly pohledu. To vedlo ke vzniku průkopnických prací proudu nové fotografie, nikdy však Funkeho ani Rösslerova tvorba neovlivnila zahraniční autory (Birgus, a další, 1999).

Obrázek č. 8

Jaromír Funke – *Kompozice*, 1924

Obrázek č. 9

Jaromír Funke – *Elektrárna v Kolíně*, 1932

4 INSPIRACE

4.1 WOODKID

Woodkid, vlastním jménem Yoann Lemoine, je všestranný umělec, který se narodil v Lyonu ve středovýchodní Francii. Posledních sedm let ale žije v New Yorku, kde spolupracuje na několika projektech s dalšími umělci. V poslední době patří mezi nejnavštěňovanější hudebníky, ale věnuje se také ilustraci, fotografii a režii. Mezi svými kolegy je hodně uznávaný za reklamní kampaň proti AIDS, kterou nazval „Graffiti“. Získal za ni několik ocenění na filmovém festivalu v Cannes v roce 2010. Velice známý je ale i svou tvorbou například pro Lanu del Rey, Katy Perry i Johna Legenda, pro které natáčí videoklipy. Během své tvorby pro ostatní umělce se rozhodl vydat i své vlastní album s názvem „The Golden Age“ a vyjet na tour po celém světě (ČT24, 2013). Myslím, že to bylo jeho jedno z nejlepších rozhodnutí, protože ukázal světu, že je neobyčejně talentovaný člověk.

Album „The Golden Age“ vypovídá o přechodu z dětství do dospělého života. Podle jeho slov jde o konec zlatých časů. V jeho textech zachycuje loučení se s nevinností, popisuje se jako voják, který bojuje s nástrahami života a je připraven přijmout svůj osud, i když mu dělá velký problém stárnutí. Jeho melancholický zpěv doprovází početný orchestr hrající vážnou hudbu, kterou si sám Yoann napsal a skloubil ji s moderními prvky hudby. Každý hudební nástroj pro Yoanna představuje jinou emoci, která je pak v celkovém výsledku podle mého dosti zřetelná. Proto jde minimálně o skvělý experiment, který nás dovede do futuro-středověkého fantasy.

Byly mi sympatické jeho texty, ale zaujala mne i celá forma, kterou dokáže své umění divákovi/posluchači podat. Proč i divákovi? To je ten moment, který mne v mé vlastní tvorbě inspiroval snad nejvíce. Zinscenoval své koncerty tak, že jej doprovází nespočet vizuálních obohacení, která promítá pomocí dataprojektoru do zadní části pódia. Fotografie krajiny (pohoří, jezera, moře atd.) jsou převedeny do abstraktní formy pomocí zrcadlení. Tyto obrazy jsou pak během vystoupení různě přibližovány a oddalovány. Pro některé koncerty vytvořil dokonce i vizuály, které mají robotický nádech. Zrcadlí v nich totiž stroje, které se do rytmu hudby pohybují. Z okoukaných prvků našeho běžného života se tak stává něco naprosto kouzelného. Určitě jde o neobvyklý zážitek, jelikož k vážné hudbě přiřadit futuristické prvky musí být opravdu odvážný a zajímavý krok. Pro mne jsou

jeho koncerty opravdu skvělým zážitkem, jelikož navštěvuji ročně dost koncertů různých hudebních interpretů, jak v Čechách, tak i v zahraničí, musím potvrdit, že Woodkidovo vystoupení pro mne bylo v mém životě to nejlepší a roky ho nikdo nepřekonal.

Obrázek č. 10

Yoann Lemoine (Woodkid) – záběr z jeho koncertu

Myslím si, že jedním z hlavních důvodů jedinečnosti vystoupení je právě ve vizuálních doprovodných projektech, které si Woodkid sám vytváří. Zajímavostí je, že své vizuální výtvořky neustále ladí do černobílé a málokdy do ponuré červené (využívá toho ke gradaci koncertu). Je pak těžké dočkat se veselých sytých barev, ale v tomto podání člověku ani veselé barvy nechybí. Zřetelná je i jeho fascinace v katedrálách a utopistických stavbách, protože i ty často doprovází jeho vystoupení. Diváci se díky doprovodným videím dostávají při gradaci hudby ke stavbě blíž a blíž, dokonce i do interiérů, a jakmile nastane samotný vrchol skladby, budova se začne v rytmu zrcadlit. Znásobuje tak jak hudební pocit, tak i vizuální zážitek. Přetváří tak realitu, kterou ostatně jako každý abstraktní umělec vidí asi úplně jinak než ostatní lidé. Přibližuje tak svůj vnitřní svět takřka na dosah ruky, ale jakmile si myslíte, že si na něj budete moci sáhnout, celý koncertní sál uvrhne do tmy a ticha, obecnost začne z naprosté temnoty vytahovat světelná show znovu doprovázená hudbou a na tu se pak později napojí projekce abstraktních obrazů.

Při osobním setkání se samotným Woodkidem jsem se od něj dozvěděla, že účelem jeho tvorby je, aby se návštěvník koncertů cítil jako hrdina. Opravdu si na tomto pojetí dává záležet a funguje to. Je naprostým příkladem umělce, který do své tvorby vkládá naprosté úsilí. Dává si záležet na celkovém provedení, ale také na detailech, které

poukazují na preciznost jeho práce. Poukazuje na to i kniha, kterou vydal ke svému albu. Je stvořena z příběhů, které slyšíme v jeho písních a doplněna nádhernými ilustracemi.

Woodkid mi tedy nejen dodal obrovskou inspiraci ve výtvarném umění (fotografie, náměty, forma...), ale i odvahu dělat věci, které mne baví. Kritika není důležitá v takové míře jako osobní pocit z vlastní tvorby. Pokud je pocit a záměr opravdový, může pak umění autorovi dodat opravdový pocit sebenaplnění.

4.2 OSTATNÍ INSPIRATIVNÍ AUTOŘI

Po dobu své tvorby jsem považovala za inspiraci již zmíněné autory – Jaromíra Funkeho, Jaroslava Rösslera a Alvina Loongdona Coburna. Ale k formování mých nápadů mi napomáhaly výtvary dalších dvou umělců. Nejprve jsem objevila francouzského fotografa Williama Fargese, který fotografuje a zrcadlí nahé lidi a formuje je do elegantnosti, která podhaluje křivky lidského těla. Jeho výtvarné práce lze rozdělit do několika fotografických cyklů. Vždy se obraz ale skládá ze dvou částí, která je rozdělena barevnou linií. Podle barvy linky pak lze u tohoto autora rozeznat, kdy práci vytvořil (Farges, 2014).

Obrázek č. 11
William Farges – White Line

Poté mne zaujal vystudovaný fotograf Dan Holdsworth, který na počátcích svého umění vycházel z využití camery obscury. Fotografii se rozhodl studovat právě proto, že ho fascinoval celý vynález spojený s fotografií a jejím vývojem. Nejenže si prohloubil své vědomosti, ale také se mu díky tomu povedlo nasměrovat jeho vlastní tvorbu. Nejvíce mě nadchla jeho poslední práce, kdy fotografoval kráter ve Washingtonu (Holdsworth, 2012). Efektu zrcadlení také využívá střídmě, ale výsledky jsou podle mého nádherné.

*Obrázek č. 12
Dan Holdsworth – Mirror FTP*

5 VLASTNÍ PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 NÁPAD, MOTIV A TECHNIKA

„Autor, který se neumí odhodlat k tomu, aby snesl oheň kritiky, by se vůbec neměl dávat do psaní. Jako se cestovatel nesmí dát na cestu, spoléhá-li na stále jasnou oblohu!“

Honoré de Balzac

Tento citát se hodí celkově ke každému druhu umění. Pokud se mi něco v mé tvorbě nedařilo nebo mi docházely síly, vždy jsem si ho zopakovala. Jelikož jsem si nevybrala výtvarnou techniku, která mi byla blízká, a hlavně jsem v ní úplný amatér, kritika byla první věc, se kterou bylo do budoucna potřeba počítat a smířit se s ní. Vydala jsem se po cestě do neznáma. Měla jsem ale štěstí, že mne na ní doprovázela odvaha a odhodlání, kterého jsem roky nabývala. Věděla jsem totiž, že v každé situaci na konci své práce získám zkušenost. Bylo mi jedno, jestli bude špatná nebo dobrá. Považovala jsem za důležité, že umělec musí hledat své hranice a každý zážitek v různých technikách tvorby je pro něj velice důležitý.

Začala jsem blíže poznávat svět fotografie a zároveň jsem se opatrně pokoušela otevřít dveře do komnat abstrakce, která je tvořena grafickými editory. Vždy jsem byla zastáncem výtvarného tvoření bez jakéhokoliv zásahu počítačů. Nevím proč, ale zásahy do výtvarných děl pomocí počítače jsem brala za prvky, které na díle pouze parazitují a zakrývají nedostatky ve vrozeném talentu. Díky své bakalářské práci se mi můj názor naprosto změnil a jsem za to velice ráda. Tak striktní negativní postavení vůči zásahům počítačové techniky bylo velice nerozumné.

V poslední době mne zaujaly fotografie i obrazy, které využívaly efektu zrcadlení. Táhlo mě to k nim. Byla mi sympatická jejich záhadnost. K tajuplným věcem chovám slabost asi celý život. Fascinovaly mne natolik, že jsem je musela začít vytvářet také. Vedl mne k tomu nejvíce Yoann Lemoine, jak už jsem zmínila v části bakalářské práce, kde uvádím inspirativní autory.

5.1.1 MOTIV – MĚSTSKÁ ARCHITEKTURA A KRAJINA – BERLÍN

Berlín mne fascinoval hlavně během hodin dějin umění, jak už jsem uvedla v úvodu mé bakalářské práce. Existuje v něm velké množství památek, které bylo potřeba navštívit naživo. Nejvíce mne fascinovala Braniborská brána, proto jsem svůj výlet směřovala k ní a na památky v její blízkosti. Tudiž jsem se pohybovala nejvíce ve východní části města. Ráda bych navštívila i západní část Berlína, ale z časových důvodů nebylo možné stihnout obě části. Ze známých památek jsem tedy měla možnost zachytit:

Braniborská brána

Tato památka zdobí Berlín už od roku 1734. Je vystavěna v raném klasicismu. Je známo, že svým vzhledem připomíná vstup do athénské Akropolis. Její sloupy, které ji zdobí, mají patnáct metrů a můžeme na nich vidět jónsko-dórský styl. Vršek brány zdobí socha kvadrigy, kterou řídí bohyně vítězství Niké (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Domnívala jsem se, že brána je větší, než jak tomu ve skutečnosti doopravdy je, proto jsem cítila menší zklamání, když jsem k ní dorazila. Má představa o ní se tak změnila, ale pořád ji považuji za nádhernou stavbu a monument Berlína.

Reichstag

Po průchodu Braniborskou bránou jsem stačila ze západní části navštívit pouze sídlo německého spolkového sněmu, nazývané Reichstag. Tato novorenesanční budova je známá svou rekonstrukcí, jejímž architektem byl Norman Foster. Ten navrhl mimo jiné například i Londýnskou radnici. Rekonstrukce zahrnovala skleněnou kopuli, kterou Fostrov navrhl. Sestavil ji pouze ze skla a oceli. Vznikl tak zajímavý prvek, který Reichstag zajímavě ozvláštňuje (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Berlínský dóm

Berlínský dóm je největší sakrální stavbou města. Je vystavěn v barokním stylu. Po jeho dostavě do něj byly přesunuty ostatky panovnické dynastie Hohentollernů. Nalezneme v něm přibližně devadesát pět sarkofágů. Je význačný také velkou kopulí a dvěma věžemi (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Tato úchvatná stavba mne při návštěvě Berlína zaujala nejvíce, i když byla z jedné části obestavena lešením a probíhaly na ní určité rekonstrukce, na její kráse to neubralo. U reliéfů, které zdobí její fasádu, jsem strávila nejvíce času.

Muzejní ostrov

Předchozí památka se nachází nejblíže Muzejnímu ostrovu. Jedná se o ostrov na řece Sprévě. Je na něm vystavěno pět muzejních budov a to: Staré muzeum (první na tomto ostrově), Nové muzeum, Stará národní galerie, Bodeho muzeum a Pergamonské muzeum. V těchto budovách je možné zhlédnout některé významné a zajímavé prvky z řeckého, římského, egyptského, byzantského a moderního umění (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Jako návštěvník Berlína jsem velice ocenila, že důležitá muzea mohou najít na jednom místě.

Televizní věž

Čtvrtou nejvyšší věží v Evropě je televizní věž v Berlíně. Po instalaci antény měří 368 metrů. Její vršek se otáčí. K jejímu oficiálnímu otevření došlo 3. října 1969. Ateistická komunistická vláda ji nechala vystavět jako věž, která bude vyšší než všechny věže kostelů, jako pokrok oproti středověku a církvi. Po její dostavbě se ale zjistilo, že za jasného počasí vznikne díky slunečnímu světlu, které se odráží se od materiálů věže, kříž z jejich odlesků. Proto ji křesťané s výsměchem začali nazývat „Papežovou pomstou“ (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Ulice pod lipami

Jedná se o ulici, která je v Berlíně tou nejznámější a také patří mezi ty nejstarší. Na úplném začátku byly k lipám přisázeny ještě ořešáky, ale ty převážně vymřely, proto v názvu ulice jsou jen lípy. Ze skromné ulice se časem stal noblesní bulvár, v jehož blízkosti jsou postaveny významné stavby Německa. Jedná se o budovu Státní knihovny, Humboldtovu univerzitu, pomník obětem války a tyranie, Neue Wache (památník obětem fašismu a militarismu), Zeughaus (Německé historické muzeum) a Státní opera, u které se nachází náměstí Babelplatz, kde v roce 1933 byly spáleny tisíce knih, které fašistickému

režimu nevyhovovaly. Dnes na tomto místě najdeme památník v podobě prázdné knihovny zabudované do země a lze do ní nahlížet pomocí okénka (Berlín: inspirace na cesty., 2014).

Je nutno podotknout, že za druhé světové války byl Berlín z velké části vybombardován. Jeho populace se snížila zhruba o polovinu. Téměř každá zmíněná památka byla v té době silně zdevastována. Po válce Berlín začal se značnými rekonstrukcemi.

Berlín si mě získal úplně jinak, než jsem očekávala. Je pravda, že dokud vše člověk neuvidí na vlastní oči, tak nepochopí úplnou krásu tohoto města. Ta je tak obrovská, že by bylo potřeba měsíců, aby ji bylo možné zhlédnout celou. Vím určitě, že se tam ještě několikrát vrátím. Na Berlíně oceňuji to, že všechny památky a muzea, za kterými máte namířeno vlastně hned od počátku, jsou všechny ve vzájemné blízkosti. Proto je možné chodit od památky k památce a neustále se třeba i vracet na místa, kde už jste byli, ale něco vám tam uteklo. Cítím tak z Berlína obrovskou podporu kultury. Dokládá to například i rozhodnutí Spolkového sněmu o tom, že nechají vystavět repliku císařského zámku, který je blízko Berlínského domu a Babelplatzu. Po jeho dostavbě zde umístí muzeum a kulturní vzdělávací středisko. Zajímavostí je, že ze tří stran půjde o věrnou kopii bývalého zámku, ale interiéry budou silně moderní. Německo se rozhodlo o repliku této památky, jelikož je zastáncem toho, že bez obnovování památek by Evropané ztratili svou identitu. Proto budují jak repliky, tak i úplně nové stavby a tomu já fandím. Vzniká pak nádherný kontrast moderní architektury s architekturou z minulosti.

5.1.2 ZRCADLENÍ

Pro ozvláštňení fotografií Berlína jsem si vybrala zrcadlení objektů, které jsem se snažila zachytit. Věděla jsem, že existují programy a mobilní aplikace, které fotografii dokáží zrcadlit automaticky a ještě k tomu dokáží nabídnout více možností tohoto efektu a ještě jeho kompozice, ale tato jednoduchá cesta nikdy nedokáže poskytnout umělci dostatečně kvalitní rozlišení finálního obrazu.

Mobilní aplikace - Camera ZOOM FX nebo PhotoMirror Pro - mne na efekt zrcadlení pouze navedly. Jednalo se o prvopočátky zkušeností s tímto efektem, kdy jsem

o bakalářské práci ještě ani neuvažovala. Pro představu podoby takového obrazu byly tyto aplikace ale přínosné a proto je doporučuji.

Už pár let jsem cítila nutnost jednoho dne se naučit pracovat v grafických editorech. Proto jsem si i jeden z nich vybrala ke své tvorbě na této bakalářské práci. Mohla jsem své fotografie zrcadlit tou nejjednodušší cestou, ale přínos z takovéto zkušenosti by byl minimální. Většina mých kolegů ovládá grafické editory výborně, ale já jsem se v jednom z nich musela učit vše od úplných základů. Bylo to náročné, asi jako když se batole učí mluvit. Ale nyní mám alespoň představu, jak tyto programy fungují a co práce s nimi obnáší.

5.2 POSTUPY A PŘÍSLUŠENSTVÍ

Berlín jsem mohla zachytit díky digitálnímu zrcadlovému fotoaparátu Canon EOS 550D, na kterém jsem střídala objektivy Canon EF-S 18-55mm f/3.5-5.6 IS STM a Canon EF-S 55-250mm f/4-5.6 IS II. Při fotografování nebyla potřeba jiného příslušenství. Měla jsem štěstí, že v době, kdy jsem navštívila Berlín, převládalo jasné počasí.

5.2.1 PRVNÍ FÁZE – VYTVOŘENÍ FOTOGRAFIE

První fáze mé práce obsahovala návštěvu Berlína a její rozvržení tak, abych zachytila důležité dominanty města, ale i jeho krajinu. Snažila jsem se fotografovat vše, co mne zaujalo. Věděla jsem, že nebudu mít možnost vrátit se do Berlína v brzké době znovu, a tak byla má práce velmi psychicky náročná. Zejména když jsem ani nevěděla, jakých výsledků budu moct se svými fotografiemi dosáhnout. Nedokázala jsem v té době odhadnout, která z fotografií bude nejvhodnější pro úpravy, a tak jsem byla nucena experimentovat s úhly pohledu a s prostory před památkami, kde se neustále pohybovaly stovky turistů, které jsem na fotografiích nechtěla. Zpátky do Čech jsem se vracela s množstvím materiálů, které jsem považovala za dostačující. Jak jsem ale později zjistila, bylo by lepší mít fotografií ještě mnohem více.

5.2.2 DRUHÁ FÁZE – STYLIZACE

Stylizace spočívala v tom, že jsem pořízené fotografie z Berlína upravovala v počítačovém grafickém editoru Adobe Photoshop CS6. Buď celé fotografie, nebo prvky z nich vyříznuté jsem zrcadlila různými způsoby.

Ze začátku šlo o velké experimenty. Může se zdát, že jde o jednoduchý proces, ale opravdu to tak není. Existuje neskutečné množství možností jak fotografii zrcadlit. Druhým nejtěžším bodem byla kompozice. Zkoušela jsem mnoho variant různých kompozic, ale vždy mi byla nejsympatičtější středová kompozice. Příčinou mohou být i moji inspirativní autoři, jelikož všichni převážně tvoří obrazy středových kompozic. Můžeme tento typ kompozice vidět u Woodkida, Williama Fargese, ale i u Alvina Langdona Coburna.

Obrazů s jinou kompozicí bylo v závěru práce také dost, ale při pohledu na tato díla jsem cítila, že byla vytvořena spíše z nutnosti cyklus nějak ozvláštnit, ale bohužel jsem se v nich nenašla tolik jako v obrazech, které se sbíhají ve svém středu. Proto kompozičně odlišné obrazy přikládám k velkoformátovým obrazům pouze jako zajímavost a nabídku dalších možností díla. Všechny varianty je pak možné naléznout ve skicovním materiálu na CD.

Po efektu zrcadlení jsem se u fotografií ještě soustředila na jejich barevný vzhled.

5.2.3 KONEČNÁ FÁZE – KOMPLETACE CYKLU

Ze všech možností a formací, které jsem vytvořila při vytváření cyklu, bylo poměrně těžké vybrat dvanáct fotografií, které budou prezentovat mou bakalářskou práci. Nakonec jsem se rozhodla pro výběr fotografií se stejnou kompozicí, a to středovou. Cyklus je barevně rozdělený. Šest fotografií je barevných a zbylých šest je laděno do černobílé. K barevným výtvarným dílům se uchyluji málokdy. Černobílá kombinace u mne vítězí celý život a tento pocit ve mně podtrhly i koncerty již zmíněného Woodkida. Achromatická díla jsou dle mého působivější.

6 REFLEXE

6.1 ZPĚTNÁ VAZBA

Během vlastní tvorby jsem pociťovala nutnost získat názor diváků na to, co tvořím. Pro mne šlo o úplně něco nového, tudíž jsem se pohybovala v prostředí, kde bylo pro mě samotnou dost přínosné získat reflexi na svou práci z úhlu diváků, jak na moje díla, tak i na abstraktní umění a fotografii obecně. Výsledek mé vlastní tvorby a výsledek mého vlastního poznávání je nutno předvést jako výtvarné dílo. „Můžeme tedy shrnout: i kdyby začínala „z ničeho“, vznikem díla jako hmotného artefaktu se tvorba stává „něčím“ a vstupuje do kontextu příslušného kulturního pole. V něm se artefakt prokazuje jako dílo tvorby teprve tím, že je interpretován jako zprostředkovatel obsahu ve společnosti myslí. Obsah interpretovaný z díla přispívá k rozšíření a prohlubování dosavadních znalostí a tvorba se tím prokazuje jako způsob poznávání. Teprve jako nositel obsahu a s ohledem na své kognitivní funkce se artefakt při zpětném pohledu stává dílem tvorby, protože je konfrontován s dispozičními aneb kulturními konstantami, které jsou již zde a které tvoří rámec pro jeho uznání jakožto díla.“ (Slavík, 2013)

Vytvořila jsem tedy dotazník, který jsem odeslala padesáti respondentům. Vnímala jsem takovýto dotazník jako přínos pro mě, jako pro autora, který bude užitečný pro finální předvedení výtvarného díla společnosti. Dotazník byl tedy součástí mé předpřípravy k postoji diváků k mé odvedené práci. Vnímám ho ale i jako zajímavost, která má podtrhnout a přiblížit význam vnímání společnosti takového umění.

Dotazník obsahoval sedmnáct otázek. Nejprve jsem se snažila získat názor dotazovaných na abstraktní umění obecně. Více než polovina dotazovaných abstraktní umění uznává, snaží se ho vyhledávat a poznávat v něm skryté obsahy. U lidí, kteří takto odpovídali, můžeme naleznout abstraktní umění i na zdech v jejich domovech, což jejich odpovědi potvrzuje. Zbytek podle jejich odpovědí o abstraktním umění ví, ale raději vyhledává konkrétní umění, které zobrazuje realitu co nejvěrohodněji. Tito respondenti dávají přednost obrazům s rodinnými motivy (portréty, rodinné vzpomínky...) a poté obrazům s krajinami. Malé množství dotazovaných ale sympatizovalo i s obrazy, které zobrazují světové metropole a zvířata. Mezi všemi dotazovanými se ukázala pouze třetina osob, která zná nějakého konkrétního autora abstraktního umění. Nejčastěji zmiňovali Jacksona Pollocka.

Abstraktní fotografii 90% dotazovaných vnímá jako plnohodnotné umění a pouze 10% osob ji odsuzuje z toho důvodu, že si myslí, že její vytvoření je příliš jednoduché. Tento výsledek mne velice potěšil, protože jsem čekala, že takové umění považuje za plnohodnotné umění jen málo lidí. Dříve jsem se totiž setkala spíše s negativními názory.

Poté jsem se zaměřila na efekt zrcadlení. Snažila jsem se zjistit, jak ho lidé vnímají. Podle odpovědí respondentů je zrcadlení se fotografií zajímavé, ale většinou jen pokud nejde o složité formace. Našli se však i tací, pro které je zrcadlení všeobecně příliš geometrické a nebaví je.

Zbytek části dotazníku jsem věnovala ukázce mých vlastních vybraných prací. Šlo o ukázkou fotografií různých variant kompozic. Drtivou většinu nadchla středová kompozice. Tento fakt mi pomohl odhodlat se k tomu, abych hlavní cyklus dvanácti fotografií sestavila pouze z fotografií s touto kompozicí, protože i já jsem se během své práce ve středové kompozici jako tvůrce našla. Vytvořila jsem vždy několik variant finální fotografie, ale u jiných kompozic jsem nenabývala pocitu, že fotografie působí úplně podle mých představ. Ale jelikož jde o mé subjektivní postavení vůči tomuto fotografickému cyklu, které se opírá i o další subjektivní názory dotazovaných, je nutné vycházet z toho, že se najdou i tací, kteří s tímto názorem a postojem nesouhlasí. Proto z tohoto důvodu k fotografiím přikládám i ukázky ostatních kompozic, aby byly alespoň zřejmé možnosti takovéto tvorby.

A na závěr jsem respondentům nabídla vždy několik variant od jedné fotografie a oni měli zvolit tu, která se jim líbila nejvíce. Tato část se pro mě stala nejzajímavějším momentem dotazníku, protože poukazovala silně na subjektivitu divákova nahlížení na dílo. Uvědomila jsem si, že závisí hodně na momentálním psychickém rozpoložení diváka, které ovlivní jak barva, tak ostrost fotografie. Někomu jsou sympatičtější syté veselé barvy, protože má dobrou náladu, ale další den by zvolil například černobílou fotografii s melancholickým nádechem. Přínosem tohoto zjištění pro mne bylo to, že žádná fotografie nebyla jednoznačně „ta nejlepší“. Výběr fotografií do fotografického cyklu pro mne byl tedy snazší, jelikož jsem už věděla o jisté možnosti, že si dílo vždy najde alespoň jednoho diváka, kterého zaujme. Což bylo i jedním z cílů mé práce – naučit se novou výtvarnou techniku tak, aby byli lidé schopni se na ni dívat a rovnou ji nezavrhlí.

Poslední otázka směřovala k tomu, jestli respondenti poznají, že jde o práci naprostého laika, který před půl rokem věděl o fotografii jen minimální informace a skoro

vůbec s ní doposud nepracoval. Je nutno podotknout, že jsem se převážně ptala úplně cizích lidí, kteří mne neznají. Všichni dotazovaní odpověděli, že by to nepoznali. Pro mne to byl velký osobní úspěch, i když nešlo o odborníky, kteří se věnují umění. Díky tomu vím, že opravdu stojí za to učit se neustále novým věcem a prohlubovat své možnosti.

6.2 SEBEREFLEXE

Moje bakalářská práce na téma „Zrcadlení – cyklus abstraktních fotografií“ mi poskytla mnoho. Nejenže jsem získala nové zkušenosti ohledně své vlastní tvorby, ale také jsem si prohloubila vědomosti o světě fotografie a počítačových grafických editorech. Změnila jsem, díky tomuto novému poznání, od základů všechny svoje dost striktní negativní názory na tuto tvorbu. Jsem si už vědoma strastí, které tato tvorba má a díky tomu vím, jak dokáže být pro autora těžká. Zároveň se mi podařilo v počítačové tvorbě vidět svou vlastní uměleckou budoucnost, jelikož mne začala bavit a zjistila jsem, že nabízí neskutečně mnoho výtvarných možností, pro které se dá najít uplatnění například ve světě reklamy. Chtěla bych se tak v počítačových grafických programech naučit vše, co je možné a pokud by se mi to z větší části podařilo, chtěla bych takové zkušenosti uplatňovat i ve své budoucí profesi. S touto motivací mi ale pomohl i dotazník, který jsem vytvořila jen jako představu o zpětné vazbě.

Velice přínosnou pro mne byla i návštěva Berlína. Měla jsem možnost poznat nová místa, která jsou v historii umění velice důležitá. Rozhodně se o umění, konkrétně v této práci hlavně o architekturu, hovoří lépe, když s ní máte spojený nějaký vlastní zážitek. Také si myslím, že je velice důležité takto cestovat a poznávat nová místa, pokud studujete výtvarné umění. V kontextu vzdělávání osob v budoucnosti jako učitel je správné obohacovat výuku o vlastní zkušenosti a zajímavosti, na které přijdete až na místě.

Zároveň pro mne na mé práci bylo velice zajímavé přetvářet reálný svět pomocí efektu zrcadlení. Z reálných prvků Berlína jsem vytvořila svět naprosto jiný, který doposud sídlil pouze v mé mysli. Dělal mi obrovskou radost tak své představy zvětšovat do svých výtvarných děl a poskytnout je dalším lidem. Dala jsem tak Berlínu novou tvář, která pocházela jen z mé vlastní fantazie, a nyní se o ni mohu podělit a jsem za to velice ráda.

7 ZÁVĚR

Jedním z cílů této bakalářské práce bylo vytvoření cyklu abstraktních fotografií vycházejících z městské architektury a krajiny přímo z konkrétního města – Berlína. Snažila jsem se své fotografie ozvláštnit pomocí efektu zrcadlení, což si myslím, že se mi alespoň z části podařilo. Dalším cílem bylo také zachytit výtvarnou cestu naprostého fotografického amatéra, který se rozhodl své výtvarné nedostatky v této technice zdokonalit a motivovat tím jak sebe tak i ostatní, kteří mají s tímto tématem problém, aby se ho nebáli vyřešit, a nebo alespoň z části odstranit. Je nezbytné neustále posouvat své hranice umělecké tvorby dál a dál.

Teoretická část práce nejdříve popisuje historii abstraktního umění. Jedna z kapitol je také věnována konkrétně abstraktní fotografii a autorům z minulosti, kteří se jí zabývali. Poměrně velkou část jsem věnovala i dalším inspirativním autorům ze současnosti, kteří mne hodně v mé tvorbě ovlivnili. Také v této části uvádím důležitost propojení všech druhů umění v jeden působivý celek.

V dalších kapitolách je podrobně popsán postup mé tvorby při praktické části práce od nápadu po konečný výsledek. Zde uvádím výsledky dotazníku, který jsem vytvořila pro zajímavost a obohacení práce. Vznikl tak skvělý náhled na zpětnou vazbu od diváků na tento druh umění a na mou výslednou práci. Zbytek práce je věnovaný mé vlastní sebereflexi.

RESUMÉ

This final paper captures the artistic journey of photographic amateur who decided to improve on her techniques in photography and motivate not only herself but her surroundings to overcome at least partly all possible problems connected with this theme.

The cycle of abstract photography points up the possibilities of mirroring which was finalized with graphical editor Adobe Photoshop CS6. It offers the way how to grasp and comprehend the mirroring in abstract photography. Furthermore the paper delivers the public opinion on the subject in way of forms that have been collected from various different people. Thanks to those forms it is possible to figure that opinion about this topic varies from person to person and is completely subjective one from each other needless to say that those opinions are mostly positive or at least involved in the subject matter and this is mostly represented by search for hidden meanings. Lastly the paper includes overview of several authors from past as well as present.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ**A) POUŽITÁ LITERATURA**

Berlín: [inspiratione na cesty]. 1. vyd. V Brně: Lingea, 2014. Lingea průvodce. ISBN 978-80-87819-67-8.

BIRGUS, Vladimír. *Česká fotografická avantgarda, 1918-1948*. Praha: Kant, 1999. ISBN 80-86217-11-6.

BIRGUS, Vladimír. *František Drtikol*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: KANT, 2000. ISBN 80-86217-23-X.

COBURN, Alvin Langdon, Karl STEINORTH, Nancy Wynne NEWHALL a Anthony BANNON. *Alvin Langdon Coburn: photographs, 1900-1924*. New York: Edition Stemmler, c1998. ISBN 3908161339.

DEMPSEY, Amy. *Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*. 2. vyd. Praha: Slovart, 2005. ISBN 80-7209-731-8.

GOLDING, John. *Cesty k abstraktnímu umění: Mondrian, Malevič, Kandinskij, Pollock, Newman, Rothko a Still*. Vyd. 1. Brno: Barrister & Principal, 2003. Dějiny a teorie umění. ISBN 80-86598-48-9.

HODGE, Susie. *Proč to je umění: 100 moderních děl od Muncha po street art*. V Praze: Slovart, 2014. ISBN 978-80-7391-876-7.

SLAVÍK, Jan, Vladimír CHRZ a Stanislav ŠTECH. *Tvorba jako způsob poznávání*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2335-1.

SRP, Karel. *František Kupka - geometrie myšlenek*. Vyd. 1. Ilustrace František Kupka. V Řevnicích: Arbor vitae, 2012. ISBN 978-80-87164-92-1.

TAUSK, Petr. *Dějiny fotografie*. 1. vyd. Praha: SPN, 1987.

B) WEBOVÉ ZDROJE

ČT24. Česká televize. *Kultura*. [online]. 20. 3. 2013 [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/1110421-woodkid-svym-debutovym-albem-chce-tvorit-hrdiny>

Dan Holdsworth. Dan Holdsworth. *Exhibitions*. [online]. 2012 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.danholdsworth.com/exhibitions/>

William Farges. William Farges. *Works*. [online]. 2014 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.williamfarges.com/works/ligne-blanche#1>

C) POUŽITÉ OBRÁZKY

Obrázek č. 1 - Fine Art Prints On Demand. Fine Art Prints On Demand. *Artists: Mondrian*. [online]. 2014 [cit. 2016-01-16]. Dostupné z: http://www.fineartprintsondemand.com/artists/mondrian/evening_on_the_gein_with_isolated_tree.htm

Obrázek č. 2 - Aktuálně.cz. Aktuálně.cz. *Kultura: Umění*. [online]. 14. 1. 2013 [cit. 2016-01-16]. Dostupné z: <http://magazin.aktualne.cz/kultura/umeni/hledani-absolutna-dovedlo-kupku-pred-sto-lety-k-amorfe/r~i:article:768467/>

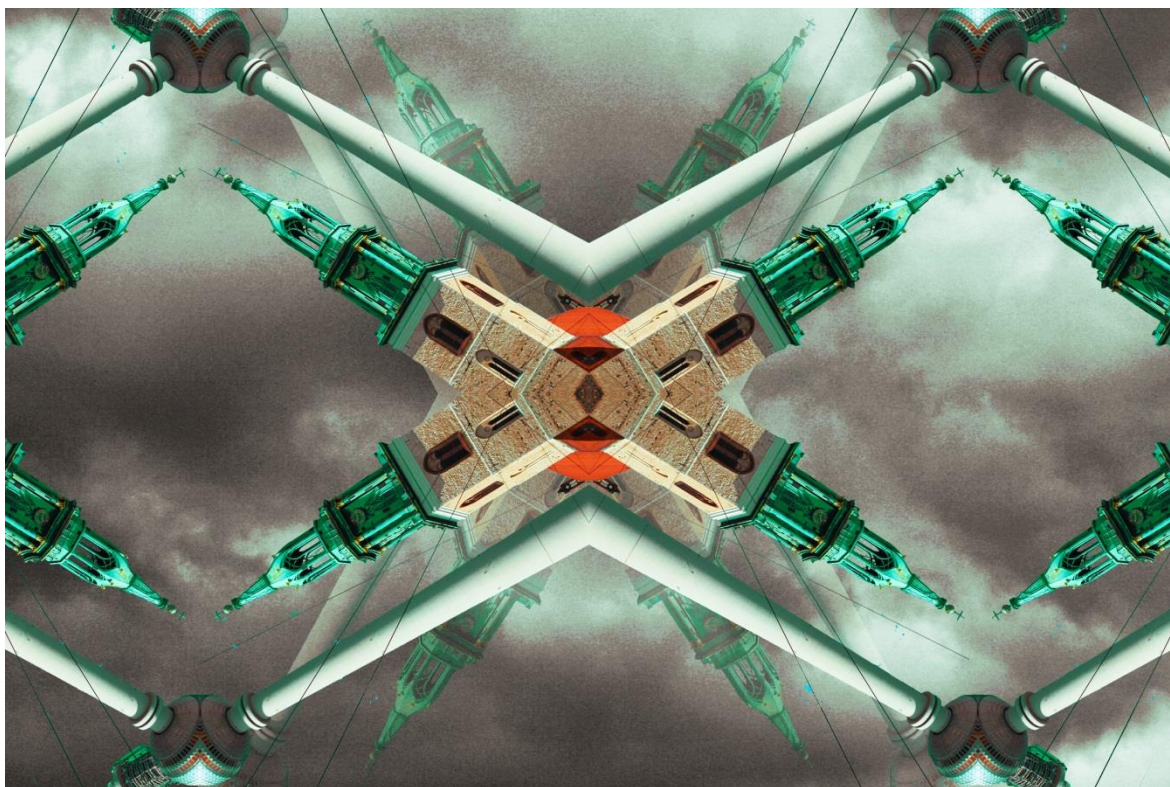
Obrázky č. 3 – 9 - BIRGUS, Vladimír. *Česká fotografická avantgarda, 1918-1948*. Praha: Kant, 1999. ISBN 80-86217-11-6.

Obrázek č. 10 - The Creators Projekt. The Creators Projekt. *The Premiere Of Woodkid's Majestic Performance At Grand Rex*. [online]. 09. 10. 2012 [cit. 2016-02-05]. Dostupné z: <http://thecreatorsproject.vice.com/blog/the-premiere-of-woodkids-majestic-performance-at-grand-rex>

Obrázek č. 11 - William Farges. William Farges. *Works*. [online]. 2014 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.williamfarges.com/works/ligne-blanche#1>

Obrázek č. 12 - Dan Holdsworth. Dan Holdsworth. *Exhibitions*. [online]. 2012 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.danholdsworth.com/exhibitions/>

PŘÍLOHY

Berlínská věž

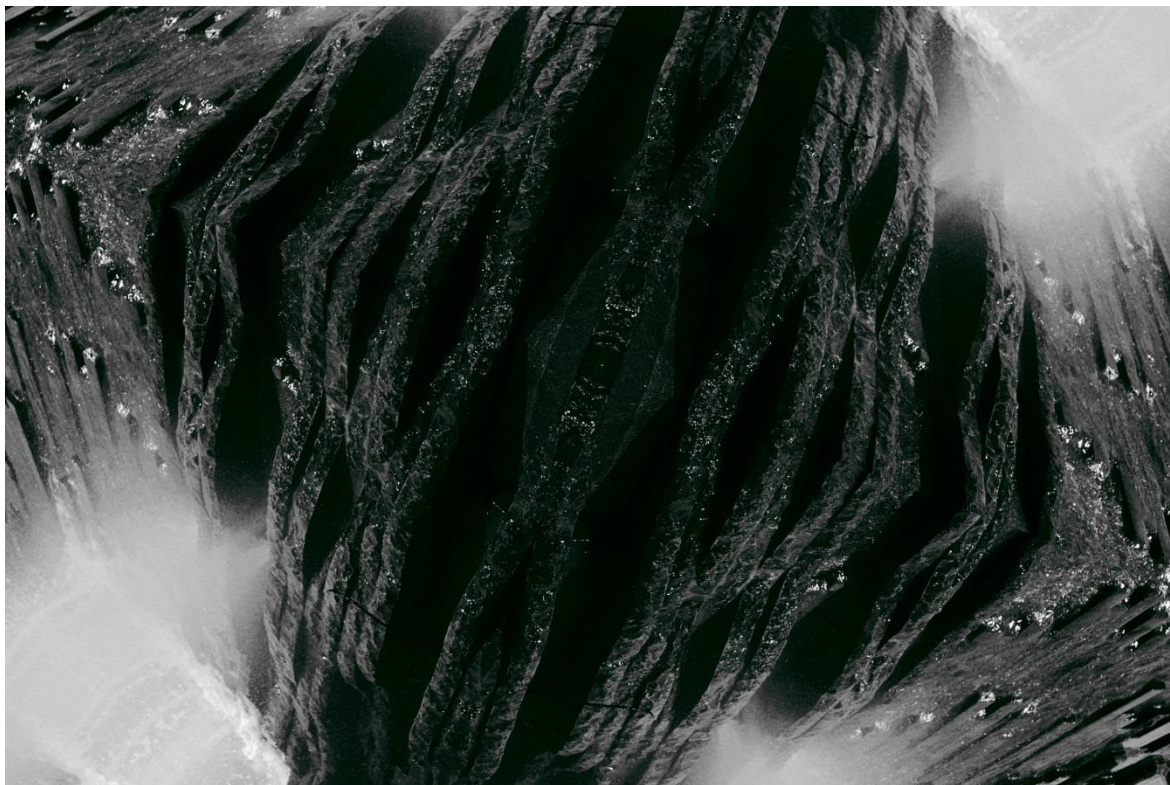
Berlínský dóm – Detail

Berlínský dóm

Braniborská brána

Muzejní ostrov – Fontána

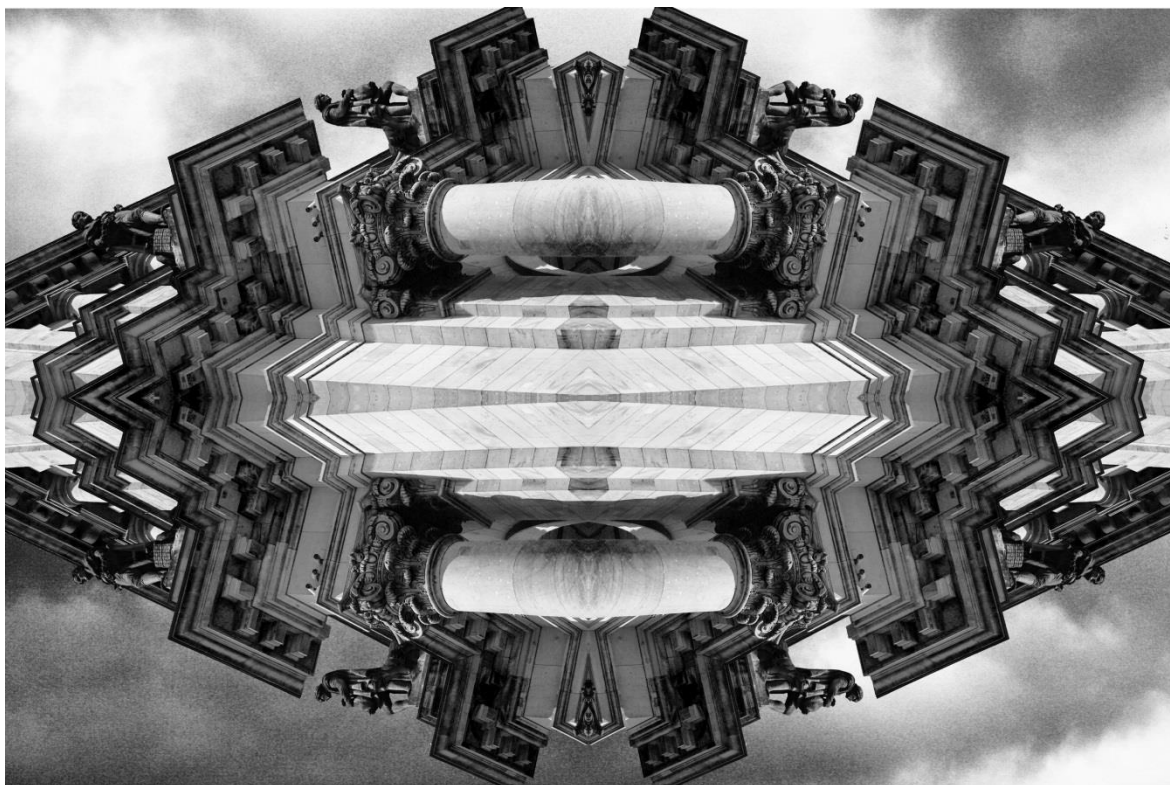
Humboldtova univerzita

Staré muzeum – Detail

Staré muzeum

Reichstag

Okolí Reichstagu

Jedna z ulic Berlína

Replika císařského zámku